

บันทึกข้อความ

หน้าห้องอธิบดี
วันที่ ๗ ๕ ๕๕
ผู้จัดทำ...
เวลา ๐.๕.๗.๕๕

กรมส่งเสริมสหกรณ์
เลขรับ ๑ ๕ ๓ ๕ ๑
วันที่ ๒๒ พ.ย. ๒๕๖๕
เวลา ๑๑.๒๓ น.

๒๖ ม.ย. ๕๕
๒๖ พ.ย. ๕๕

ส่วนราชการ ศูนย์ประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โทร. ๐ ๒๕๗๙ ๒๖๗๐

ที่ กษ ๑๓๐๒.๐๑/๐๓๐๕๒ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานการติดตามโครงการสำคัญภายใต้แผนแม่บทด้านการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ไตรมาสที่ ๔ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

เสนอ กรมส่งเสริมสหกรณ์

เพื่อโปรดทราบ และพิจารณานำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ต่อไป โดยสามารถดาวน์โหลดเอกสารได้ที่

๑. shorturl.asia/z3OjG
๒. หรือ QR Code

รายงานการติดตามโครงการสำคัญภายใต้แผนแม่บท
ด้านการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ไตรมาสที่ ๔ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายชัชพล สายะพันธ์)
ผู้อำนวยการศูนย์ประเมินผล
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

เรียน อธิบดี

เพื่อโปรดทราบ และสมควร ส่งเรื่องให้ กฉง
เพื่อไปประโยชน์ต่อไป

(นายศุภธีร์ อยู่วัฒนา)
เลขานุการกรมส่งเสริมสหกรณ์

ทราบแล้ว ดำเนินการตามเสนอ

เรียน ผอ. กฉง
เพื่อโปรดทราบ บัญชาอธิบดี

(นายศุภธีร์ อยู่วัฒนา)
เลขานุการกรมส่งเสริมสหกรณ์

(นายวิศิษฐ์ ศรีสุวรรณ)
อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

กองแผนงาน
 เลขรับ ๗๕๑๕
 วันที่ ๒๓ พ.ย. ๕๖
 เวลา ๐๙:๕๐ น.

เรื่อง พอ. ก.พ.ว.

เพื่อโปรดทราบและเรียน

สอน กตป. ดำเนินการ ให้ส่งให้ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

กองแผนงาน
 กวาง กตป. กวส.
 กนย กนท.
 ทราบ ดำเนินการ

ออดกรม
 ๒๕ พ.ย. ๕๖
 ๒๓๐๙

(Signature)

(นายอาทิตย์ สุขเหลือ)
 ผู้อำนวยการกองแผนงาน

เรื่อง พอ. ก.ท.๑.

เพื่อโปรดพิจารณาและเรียน
 สอน
 ๒๓ พ.ย. ๕๖

- กรณีที่ทุกกองที่เกี่ยวข้องได้ทราบดีแล้ว
 ขอส่งให้ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ออดกรม.
 ๒๕ พ.ย. ๕๖.

รายงานการติดตาม
โครงการสำคัญภายใต้แผนแม่บทด้านการเกษตร
ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ไตรมาสที่ 4

(1 ตุลาคม 2564 – 30 กันยายน 2565)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ศูนย์ประเมินผล

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รายงานการติดตาม
โครงการสำคัญภายใต้แผนแม่บทด้านการเกษตร
ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ไตรมาสที่ 4
(1 ตุลาคม 2564 – 30 กันยายน 2565)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ศูนย์ประเมินผล
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ผลการเบิกจ่ายงบประมาณและการดำเนินงานโครงการสำคัญภายใต้แผนแม่บทด้านการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	4
ตารางที่ 2 ผลการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น	7
ตารางที่ 3 การนำความรู้ด้านเกษตรอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น (ไม้ผล) ไปใช้ประโยชน์	9
ตารางที่ 4 ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรตามอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น (ไม้ผล)	10
ตารางที่ 5 การนำความรู้ด้านเกษตรอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น (ปศุสัตว์) ไปใช้ประโยชน์	11
ตารางที่ 6 ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรตามอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น (ปศุสัตว์)	12
ตารางที่ 7 ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการส่งเสริมและพัฒนามูลค่าสินค้าเกษตรด้านหม่อนไหม	16
ตารางที่ 8 ผลการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทย่อยเกษตรปลอดภัย	18
ตารางที่ 9 ผลการดำเนินงานโครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	20
ตารางที่ 10 ผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์	24
ตารางที่ 11 ผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอารักขาพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	28
ตารางที่ 12 ผลการดำเนินงานโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่	32
ตารางที่ 13 ผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมเกษตรผสมผสานในสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	35
ตารางที่ 14 ผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมเกษตรปลอดภัยในสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	37
ตารางที่ 15 ผลการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทย่อยเกษตรชีวภาพ	39
ตารางที่ 16 ผลการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทย่อยเกษตรแปรรูป	45
ตารางที่ 17 ผลการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทย่อยเกษตรอัจฉริยะ	49
ตารางที่ 18 ผลการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทย่อยการพัฒนากระบวนการผลิตสินค้าเกษตร	55
ตารางที่ 19 ผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri – Map)	56
ตารางที่ 20 ผลการดำเนินงานโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	57
ตารางที่ 21 ผลการดำเนินงานโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	59
ตารางที่ 22 ผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร	61

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	(ข)
ส่วนที่ 1 สรุปผลการติดตามการเบิกจ่ายงบประมาณและการดำเนินงานโครงการสำคัญ ภายใต้แผนแม่บทด้านการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	1
1. ภาพรวมการเบิกจ่ายงบประมาณและการดำเนินงานโครงการสำคัญ ภายใต้แผนแม่บทด้านการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	3
2. ผลการติดตามรายแผนแม่บทย่อย/โครงการ	6
2.1 แผนแม่บทย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น	6
1) โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรตามอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น (ไม้ผล)	8
2) โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรตามอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น (ปศุสัตว์)	11
3) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอัตลักษณ์และสินค้าบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (ประมง)	12
4) โครงการส่งเสริมและพัฒนามูลค่าสินค้าเกษตรด้านหม่อนไหม	14
5) โครงการส่งเสริมศักยภาพด้านการตลาดสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นสู่ตลาดยุคใหม่	17
2.2 แผนแม่บทย่อยเกษตรปลอดภัย	17
1) โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	19
2) โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์	23
3) โครงการส่งเสริมการอารักขาพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	27
4) โครงการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่	30
5) โครงการส่งเสริมเกษตรผสมผสานในสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	35
6) โครงการส่งเสริมเกษตรปลอดภัยในสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	36
2.3 แผนแม่บทย่อยเกษตรชีวภาพ	37
1) โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสมุนไพร	41
2) โครงการสร้างมูลค่าผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรชีวภาพสู่เชิงพาณิชย์ (กิจกรรมการแปรรูปวัตถุดิบพืชสมุนไพรให้ได้มาตรฐาน)	41
3) โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรเศรษฐกิจชีวภาพตามความต้องการของตลาด (กิจกรรมส่งเสริมการแปรรูปสมุนไพรด้วยโรงอบพลังงานแสงอาทิตย์ต้นทุนต่ำ ในเขตปฏิรูปที่ดิน)	42
4) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแมลงเศรษฐกิจ	43
5) โครงการผลิตและขยายสัตว์น้ำพันธุ์ดี	43
6) โครงการศึกษาวิเคราะห์เชิงเศรษฐกิจของการนำผลพลอยได้และวัสดุเหลือใช้ ทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่องและพลังงานทางเลือก	43

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.4 แผนแม่บทย่อยเกษตรแปรรูป	44
1) โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง	46
2) โครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และธุรกิจชุมชน (กิจกรรมส่งเสริมเกษตรแปรรูปในสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร)	47
3) โครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และธุรกิจชุมชน	48
2.5 แผนแม่บทย่อยเกษตรอัจฉริยะ	48
1) โครงการส่งเสริมและพัฒนาต้นแบบเกษตรอัจฉริยะ	51
2) โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร	51
3) โครงการพัฒนาเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ	52
4) โครงการพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในการผลิตพืช	52
5) โครงการพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรมเครื่องจักรกลและอุปกรณ์ด้านปศุสัตว์ (Motor Pool)	52
6) โครงการพัฒนาระบบข้อมูลข้าวอัจฉริยะ	53
7) โครงการสร้างเครือข่ายบริการเครื่องจักรกลทางการเกษตรร่วมกันของชุมชน	53
8) โครงการศึกษาการพัฒนานวัตกรรมสู่การพัฒนาการเกษตร	53
2.6 แผนแม่บทย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร	54
1) โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri - Map)	55
2) โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	57
3) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	59
4) โครงการผลิตและขยายพันธุ์ดีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตร	60
5) โครงการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าว	60
6) โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร	61
7) โครงการการพัฒนาพื้นที่เฉพาะ กิจกรรมพัฒนาพื้นที่เฉพาะ	62
ส่วนที่ 2 Info - Graphics ผลการดำเนินงานโครงการสำคัญภายใต้แผนแม่บทด้านการเกษตร ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	65
1. แผนแม่บทย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น	67
2. แผนแม่บทย่อยเกษตรปลอดภัย	68
3. แผนแม่บทย่อยเกษตรชีวภาพ	69
4. แผนแม่บทย่อยเกษตรแปรรูป	70
5. แผนแม่บทย่อยเกษตรอัจฉริยะ	71
6. แผนแม่บทย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร	72
ส่วนที่ 3 หน่วยงานประสานงานของศูนย์ประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	73

บทสรุปผู้บริหาร

รายงานการติดตามโครงการสำคัญภายใต้แผนแม่บทด้านการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไตรมาสที่ 4 เป็นผลการดำเนินงานสะสมตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2564 – 30 กันยายน 2565 โดยรวบรวมผลการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการสำคัญภายใต้แผนแม่บทด้านการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องผ่านระบบประเมินผล และติดตามโครงการเชิงนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และการติดตามในพื้นที่ของเจ้าหน้าที่ศูนย์ประเมินผล ประกอบด้วย แผนแม่บทย่อย 6 ด้าน จำนวน 35 โครงการ

ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ พบว่า ณ วันที่ 30 กันยายน 2565 โครงการสำคัญภายใต้แผนแม่บทด้านการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีการเบิกจ่ายงบประมาณรวมทั้งสิ้น 2,874.2871 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 82.25 ของงบประมาณที่ได้รับจัดสรร 3,494.4103 ล้านบาท โดยแผนแม่บทย่อยที่มีการเบิกจ่ายมากที่สุด คือ แผนแม่บทย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น มีผลการเบิกจ่ายคิดเป็นร้อยละ 97.08 รองลงมา คือ แผนแม่บทย่อยเกษตรแปรรูป มีผลการเบิกจ่ายคิดเป็นร้อยละ 95.24 แผนแม่บทย่อยเกษตรปลอดภัย มีผลการเบิกจ่ายคิดเป็นร้อยละ 88.58 แผนแม่บทย่อยเกษตรอัจฉริยะ มีผลการเบิกจ่ายคิดเป็นร้อยละ 86.77 แผนแม่บทย่อยเกษตรชีวภาพ มีผลการเบิกจ่ายคิดเป็นร้อยละ 80.49 และแผนแม่บทที่มีการเบิกจ่ายน้อยที่สุด คือ แผนแม่บทย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร มีผลการเบิกจ่ายคิดเป็นร้อยละ 77.47 เนื่องจากได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) ทำให้ผลการเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ผลการดำเนินงาน พบว่า ในภาพรวมมีผลดำเนินการคิดเป็นร้อยละ 105.18 ของเป้าหมาย โดยแผนแม่บทย่อยที่มีผลการดำเนินงานมากที่สุด คือ แผนแม่บทย่อยเกษตรปลอดภัย มีผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ 123.79 รองลงมา คือ แผนแม่บทย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร มีผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ 109.94 แผนแม่บทย่อยเกษตรแปรรูป มีผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ 103.62 แผนแม่บทย่อยเกษตรอัจฉริยะ มีผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ 100.67 แผนแม่บทย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น มีผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ 100.62 และแผนแม่บทย่อยที่มีผลการดำเนินงานน้อยที่สุด คือ แผนแม่บทย่อยเกษตรชีวภาพ มีผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ 92.41 เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลกระทบให้ไม่สามารถจัดนิทรรศการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานส่งเสริมพืชสมุนไพรได้ ผลการดำเนินงานจึงไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ จากการติดตามผลการดำเนินงานในพื้นที่ พบว่า 1) แผนแม่บทย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ช่วงระยะเวลาในการตรวจประเมินแปลงสัมชิวหวานแม่สิน จังหวัดสุโขทัย เพื่อยื่นขอใช้ตราสัญลักษณ์ GI และการตรวจวิเคราะห์สารตกค้างในข้าว จังหวัดนครราชสีมา ไม่สอดคล้องกับฤดูกาลผลิตของเกษตรกร ดังนั้นกรมส่งเสริมการเกษตรควรปรับแผนปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับฤดูกาลผลิตของพืชแต่ละชนิด 2) แผนแม่บทย่อยเกษตรปลอดภัย เกษตรกรมีความรู้พื้นฐานที่แตกต่างกัน ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ส่งผลต่อความเข้าใจในเนื้อหาหลักสูตรและการเรียนรู้ ดังนั้นกรมส่งเสริมการเกษตรควรจัดแบ่งกลุ่มระหว่างเกษตรกรรุ่นใหม่ๆ กับเกษตรกรผู้สูงอายุ เพื่อให้การอบรมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งสนับสนุนสื่อการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เอกสาร โปสเตอร์ แผ่นพับ สื่อออนไลน์ เป็นต้น เพื่อให้เกษตรกรสามารถนำกลับมาศึกษาทำความเข้าใจด้วยตัวเองในภายหลัง โดยการจัดทำหลักสูตรในระยะต่อไป ควรพิจารณาจากความต้องการและความสนใจของเกษตรกรในพื้นที่ประกอบด้วย นอกจากนี้เกษตรกรต้องการให้ส่งเสริมและสนับสนุนด้านการแปรรูปผลผลิตและการตลาดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แล้วอย่างต่อเนื่อง โดยต้องการให้ส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ในลักษณะหมู่บ้านเกษตรอินทรีย์ จัดทำเป็นโซนนิ่ง หรือแปลงใหญ่

(ค)

เพื่อแก้ปัญหาพื้นที่แนวกันชนและเน้นการขอรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบกลุ่ม 3) แผนแม่บทย่อยเกษตรชีวภาพ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้ไม่สามารถจัดนิทรรศการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานส่งเสริมพืชสมุนไพรได้ ดังนั้นกรมส่งเสริมการเกษตรควรปรับแผนการจัดนิทรรศการฯ โดยการจัดผ่านสื่อออนไลน์ หรือวีดิทัศน์ 4) แผนแม่บทย่อยเกษตรแปรรูป เกษตรกรประสบปัญหาต้นทุนการผลิตสูงและไม่สามารถขยายช่องทางการตลาดได้ ดังนั้นกรมการข้าวและกรมส่งเสริมสหกรณ์ควรสนับสนุนความรู้ด้านการเชื่อมโยงตลาด การขยายช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ สนับสนุนเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการแปรรูปเพื่อลดต้นทุนการผลิต รวมถึงพัฒนาศักยภาพและสร้างความสามารถในการแข่งขันให้แก่เกษตรกรสหกรณ์ และผู้ประกอบการแปรรูปสินค้าเกษตร และ 5) แผนแม่บทย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร การดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่เฉพาะ เพื่อจัดทำระบบการอนุรักษ์ดินและน้ำในความรับผิดชอบของผู้รับเหมา มีความล่าช้า ทำให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการไม่ได้ใช้ประโยชน์ เนื่องจากไม่ทันฤดูกาลผลิต ดังนั้นการดำเนินงานในระยะต่อไป กรมพัฒนาที่ดินควรมีการตกลงหรือวางแผนการดำเนินงานให้แล้วเสร็จก่อนฤดูกาลผลิต เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์ได้ทันเวลา

